

จิตเภทเป็นโรคเรื้อรังที่พบได้บ่อยและมีอัตราการกลับเป็นซ้ำสูง ก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อผู้ที่เป็นโรคจิตเภท ครอบครัวและสังคม การทำหน้าที่ของครอบครัวนับเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการรักษาพยาบาล และป้องกันการกลับเป็นซ้ำของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท การศึกษาเชิงพรรณนาค้างนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการทำหน้าที่ของครอบครัวตามการรับรู้ของผู้ที่เป็นโรคจิตเภทที่กลับเป็นซ้ำ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ที่เป็นโรคจิตเภทที่กลับเป็นซ้ำและกลับมารักษาแบบผู้ป่วยในโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 350 คน รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม 2546 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไป และการทำหน้าที่ของครอบครัว ซึ่งใช้แบบประเมินการทำหน้าที่ของครอบครัวจุฬาลงกรณ์แฟมิลีอินเวนทอรี พัฒนาโดย อุมาพร ตรังคสมบัติ (2540) ตามแนวคิดการทำหน้าที่ของครอบครัวของแมคมาสเตอร์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมการทำหน้าที่ของครอบครัวตามการรับรู้ของผู้ที่เป็นโรคจิตเภทที่กลับเป็นซ้ำ อยู่ในระดับดีพอควร ในขณะที่การทำหน้าที่ของครอบครัวในแต่ละด้าน คือ การแก้ปัญหา การสื่อสาร บทบาท การตอบสนองทางอารมณ์ ความผูกพันทางอารมณ์ การควบคุมพฤติกรรม และการทำหน้าที่ทั่วไปอยู่ในระดับดีพอควรเช่นกัน แต่ประเด็นที่น่าสนใจก็คือ การทำหน้าที่ของครอบครัวด้านความผูกพันทางอารมณ์จะเป็นด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ในด้านนี้ปัญหาที่เด่นชัดคือ สมาชิกในครอบครัวไม่ให้ความสนใจซึ่งกันและกัน ในขณะที่การทำหน้าที่ด้านการตอบสนองทางอารมณ์จะพบปัญหาของการระบายความทุกข์ใจให้คนในครอบครัวรับฟัง

ผลการศึกษาในครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการส่งเสริมศักยภาพการทำหน้าที่ของครอบครัว หรือพลังครอบครัวระหว่างสมาชิกในครอบครัวของผู้ที่เป็นโรคจิตเภทที่กลับเป็นซ้ำ โดยเฉพาะการทำหน้าที่ในด้านความผูกพันทางอารมณ์ และการตอบสนองทางอารมณ์ ทั้งนี้เพื่อให้การทำหน้าที่ของครอบครัวมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ส่งผลต่อภาวะสุขภาพจิตของสมาชิกในครอบครัว